AVİM Yorum • No: 2017 / 30 • Mart 2017

'THE OTTOMAN LIEUTENANT' FİLMİNİN ANCA'DA YARATTIĞI RAHATSIZLIK

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Son günlerde Ermeni diasporasında tartışmalara sebep olan *The Ottoman Lieutenant*, 10 Mart 2017 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri (ABD)nde gösterime girdi. Türk-Ermeni ilişkileri bakımından Amerikadaki Ermeni lobisi tarafından desteklenen diğer film projeleri göz önünde bulundurulduğunda, *The Ottoman Lieutenant* filminin Hollywood yapımcıları arasında dengeli bir yapım olduğu görüşü yaygındır. Ermeni lobilerinin film hakkındaki saldırgan tutumları ise Türk Ermeni uzlaşmasına yönelik diyalogun kurulması önünde bir engeldir.

The Ottoman Lieutenant filminin ABDde vizyona girmesine tepkiler Ermeni lobileri tarafından sürdürülmektedir. Her fırsatta Türkiye ve Türkiye ile özdeşleşmiş değerlere karşı saldırgan bir eğilim benimseyen Ermeni lobisi, Türk görüşlerinin dile getirilmesine tahammül edememektedir. Oysa filmin Türkler ve Ermeniler arasında diyalog kurulmasına yardımcı olabileceği düşüncesiyle çekildiğini ifade eden Türk yapımcılar Güneş Çelikcan ve Serdar Öğretici, Ermeni tarafının diyalogdan yana bir duruş sergilemediğini belirtmiştir.

Filmin oyuncularının sosyal medyada maruz kaldığı hakaretler, filmin Amerikalı yapımcısı Stephen Joel Browna Nazi Gamalı Haç gönderilmesi Ermenilerin dostluktan ve diyalogdan uzak davranışlar sergilediğini ortaya koymaktadır. Bu saldırılar Amerika Ermeni Ulusal Komitesi (ANCA *Armenian National Committee of America*) tarafından yapılan boykot açıklamasından sonra gelmiştir. Daha sonra Amerikan Yunan Konseyi de boykota destek vermiştir. Sinema salonlarında filmin gösterilmesini engellemek için başlatılan boykot, üniversitelere kadar yayılmıştır.

Sözde soykırım tezini savunan aşırı milliyetçi Ermeni kesimin de karşı bir yapım olarak desteklediği, Nisan 2017de gösterime girecek olan filmi *The Promise*, sıradan bir aşk hikâyesinin ardına yerleştirilmiş bir propaganda filmdir. Sözde soykırım propagandası yapan ve sanattan çok siyasi amaçlar için çekildiği ortada olan filmin Türk Ermeni diyalogu kurulması arzusuna tamamen ters düştüğü ön tanıtımında ortaya çıkmaktadır. Ermeni lobisi destekçisi film eleştirmenleri The Ottoman Lieutenant filminin saldırgan olduğunu ileri sürmüşlerdir. *The Ottoman Lieutenant* ile *The Promise* filmleri tarafsız ve yapıcı bir gözle karşılaştırıldığı zaman hangisinin saldırgan bir tutumla çekildiği görülebilecektir. Ermeni lobisinin tarafsız olmaktan uzak eleştirmenleri daha da ileri giderek, 1983te canlandırdığı Gandhi rolüyle Oscar ödülü alan Sir Ben Kingsley için kadın

düşmanı ifadesini kullanmıştır[1]. Oysa 2014te rol aldığı *Learning to Drive* filminde rol aldığı dönem filmin kadın yönetmeni Isabel Coixet, yapımcısı Dana Friedman ve senaristi Sarah Kernochana hayranlık duyduğu bilinmektedir. Hatta sinema sektörüne, kamera gerisinde daha fazla kadın bulunması gerektiği konusunda çağrıda bulunmuştur[2]. Bu ve bunun gibi asılsız iftiraların yer aldığı, Ermeni diasporasının finansal olarak desteklediği çok sayıda yoruma rastlamak mümkündür. Böyle iddialar Ermeni lobisi tarafından desteklenen yorumcuların propaganda için planlı bir şekilde çalıştığının göstergesidir.

The Ottoman Lieutenant filmine gösterilen tepki Ermenis diasporasının giderek saldırganlaştığına yeni ve son bir örnektir. Bilhassa ABDde Ermeni lobisinin tahammülsüzlüğünü gösteren benzer olaylar yaşanmıştır. Türkiye ve Türkiye ile ilgili her duruma tepki gösteren Ermeni Gençlik Federasyonu (AYF *Armenian Youth Federation*) Kasım 2016da California State University Nortridgeda, Genç Atatürk kitabının yazarı George Gawrychin Atatürk haftasında yapacağı konuşmayı Türkiye aleyhine sloganlar atarak protesto etmiş, Gawrychin konuşmasını engelleyebilmişlerdi. ABDde üniversitelerinde Ermeni lobisinin saldırgan ve yıkıcı etkileri son zamanlarda artmıştır. Sadece protesto düzeyinde kalmayan faaliyetler Ermeni teröristlerini kahramanlaştırma noktasına kadar gelmiştir. 2015te New Yorkta Syracuse Üniversitesi dergisi Ermeni teröristleri cesaretlendirebilecek yazılara yer vermiştir[3]. Ermeni lobisinin faaliyetleri bu hareketlerinin müeyyidesiz kalmasından alınan cesaretle artarak devam etmektedir. Böyle bir ortamın yaratılması kuşkusuz Türkiye ve Ermenistan arasında diyalog kurulması amacını baltalamaktadır.

[1] The Ottoman Lieutenant Review: Josh Hartnett and Ben Kingsley Star In a Lifeless Melodrama Set Against the Armenian Genocide http://www.indiewire.com/2017/03/the-ottoman-lieutenant-review-ben-kingsley-josh-hartnett-michiel-huisman-armenian-genocide-1201790928/ [Erişim tarihi: 19 Mart 2017]

[2] Ben Kingsley: Why I now know that women make the best directors of men https://www.theguardian.com/film/2016/jun/04/ben-kingsley-women-best-directors--learning-to-drive [Erişim tarihi: 20 Mart 2017]

[3] MacCurdy, Marian Mesrobian. Sacred Justice http://sumagazine.syr.edu/2015fall-winter/features/sacredjustice.html [Erişim tarihi: 20 Mart 2017]

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "'THE OTTOMAN LIEUTENANT' FİLMİNİN ANCA'DA

YARATTIĞI RAHATSIZLIK." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2017 / 30. Mart 24. Erişim Ekim 30, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/THE-OTTOMAN-LIEUTENANT-FILMININ-ANCA-DA-YARATTIGI-RAHATSIZLIK

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır